

Handläggare
Tove Bodin
Telefon: 076-12 33 886

Till
Utbildningsnämnden
2017-02-02

Utformning av betygsstatistik i grundskolan

Skrivelse till Regeringskansliet, Utbildningsdepartementet

Förvaltningens förslag till beslut

Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens förslag till skrivelse och överlämnar den till Regeringskansliet, Utbildningsdepartementet.

Tony Mufic
Utbildningsdirektör

Inger Pripp
Grundskoledirektör

Sammanfattning

Utbildningsförvaltningen i Stockholms stad anser att utgångspunkt vid officiella jämförelser av utbildningens kvalitet bör vara kunskapsresultat exklusive nyanlända elever samt att nyanlända elevers resultat bör särredovisas. Förvaltningen anser att detta skulle ge en tydligare och mer rättvis bild av elevers, skolors och huvudmäns målpuffyllelse, samt förbättra jämförelser av kvalitet över tid.

Bakgrund/Ärendet

Idag sker den officiella redovisningen av kunskapsresultat i grundskolan för samtliga elever och delvis exklusive nyanlända elever, men utgångspunkt vid officiella jämförelser av utbildningens kvalitet mellan kommuner, skolor och över tid är oftast kunskapsresultat för samtliga elever. Särskild redovisning av nyanlända elevers resultat saknas.

Antalet nyanlända elever i den svenska skolan har ökat under senare tid vilket ställer högre krav på kommuner och skolor. Fördelningen av nyanlända elever mellan kommuner i Sverige och mellan skolor i en kommun är mycket ojämn. Ökningen av antalet samt den ojämna fördelningen av nyanlända elever mellan kommuner och mellan skolor gör det svårt att följa och jämföra utbildningens

kvalitet utifrån elevernas kunskapsresultat då nyanlända elever inkluderas i statistiken.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av staben i samverkan med grundskoleavdelningen och avdelningen för utveckling och samordning.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Nyanlända elever är en heterogen grupp, de vistas i Sverige på olika villkor och deras skolbakgrund skiljer sig åt. Det som de allra flesta nyanlända elever har gemensamt är att de oftast inte har svenska som sitt modersmål¹. Det tar tid att lära sig ett nytt språk och det tar tid att lära sig ett språk så bra att det går att lära sig andra ämnen på det nya språket. Det tar därför ofta några år innan nyanlända elever har tillräckliga språkkunskaper i svenska för att kunna tillgodogöra sig utbildningen fullt ut. Antalet år i svensk skola har stor påverkan när det gäller att klara skolan och Sverige har svårare att klara sitt kompensatoriska uppdrag när det gäller elever som har invandrat efter ordinarie skolstart². Sedan den 1 januari 2016 har Sverige en nationell definition för vilka elever som är att betrakta som nyanlända. Definitionen motiveras utifrån det faktum att antalet år i svensk skola påverkar elevens språkliga förutsättningar att nå målen.

Definitionen för vilka elever som är att betrakta som nyanlända gör det möjligt att följa nyanlända elevers kunskapsutveckling och därmed utvärdera skolans förmåga att ge dessa elever de bästa förutsättningarna för att klara kunskapskraven och nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling. Genom att skilja ut nyanlända elever i statistiken möjliggörs en förbättrad analys av kunskapsresultaten som bidrar till att bättre kunna anpassa undervisningen för alla elever och särskilt för nyanlända elever. Att särredovisa nyanlända elevers resultat betyder inte att förväntningarna på de nyanlända elevernas möjlighet att klara skolan sänks eller att fokus för skolan förflyttas från att höja resultaten för samtliga elever. Syftet med att särredovisa nyanlända elevers resultat är att åstadkomma ett adekvat underlag för jämförelser av kvalitet på de olika skolorna. Varje elev är unik och det finns stora variationer mellan elevers förutsättningar som påverkar deras kunskapsutveckling. Variationerna mellan elevers förutsättningar är stora också inom gruppen nyanlända elever. Det

¹ Skolverket, 2016. Skolverkets allmänna råd Utbildning för nyanlända elever.

² SKL, 2016 Öppna jämförelser Grundskola 2016 Tema nyanlända elever och Skolverket, 2015, PM – slutbetyg i grundskolan våran 2015.

är därför fortsatt viktigt att följa varje individs kunskapsutveckling och säkerställa att det finns goda förutsättningar för samtliga elever att nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling.

Att utgångspunkt i statistiken är exklusive nyanlända elevers resultat, samt att nyanlända elevers resultat särredovisas, är också viktigt för en jämnare fördelning av nyanlända elever mellan skolor och mellan kommuner/huvudmän. Det kan finnas ett motstånd mot att ta emot nyanlända elever om det finns en farhåga att statistiken kommer att visa upp en ofullständig bild av skolans eller huvudmannens resultat och utveckling. Genom att som utgångspunkt i statistiken för kunskapsresultat exkludera nyanlända elever samt särredovisa nyanlända elevers resultat kan en mer tydlig och rättvis bild av elevers, skolors och huvudmäns måluppfyllelse ges.

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till Regeringskansliet, Utbildningsdepartementet.